

K.K.T.C.

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

FEN - EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

1958 - 1974 YILLARI ARASI KIBRIS'TA

YAŞANAN CANLI HATIRALAR

MEZUNİYET ÇALIŞMASI

SİDİKA BURÇAKLI

DANIŞMAN

DOÇ. DR. BÖLENT YORULMAZ

LEFKOŞA , 2000

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Giriş	2, 3
1858 Yılı Anıları	4
Hasan Miralay	5, 6, 7
Mehmet Burçaklı	8
1959 Yılı Anıları	9
Mehmet Burçaklı	10
1960 Yılı Anıları	11
Sıdıka Burçaklı	12
1961 Yılı Anıları	13
Mehmet Burçaklı	14
1963 Yılı Anıları	15
Mehmet Burçaklı	16, 17
Selma Sıtkı	18
Selma Sıtkı	19
1964 Yılı Anıları	20
Ayşe Büyükoğlu	21
1966 Yılı Anıları	22
Servet Miralay	23, 24, 25
Selma Sıtkı	26

1970 Yılı Anıları	27
Tank Burçaklı	28 , 29
1974 Yılı Anılan	30
Tank Burçaklı	31, 32
Selma Sıtkı	33, 34
Selma Sıtkı	35
Şahıs Adları Dizini	36, 37
Yer Adları Dizini	38, 39

ÖN SÖZ

Yalçın Doğu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü 1999-2000 öğretim yılı mezuniyet çalışmamda 1958-1974 yılları arasında yaşanan canlı hatıraların toplanmasını, çalışma konusu olarak araştırdım.

Mezuniyet çalışmamda, 1958-1974 yılları arasında yaşanan olayların bir kısmını kronolojik bir sıraya göre sıralayarak yazdım. Bu canlı hatıraların derlenip toplanmasında çok fazla zorlanmadım. Çünkü küçüklüğümünden itibaren, çevremdeki büyüklerin bu olayları bıkip usanmadan, anlatmış olmaları bana büyük kolaylık sağladı.

İnsanın ailesinin de bu acı olayların içinde yer alması olayın boyutunu daha da derinleştiriyor ve o yılların nasıl zorluklar içerisinde geçtiğini daha iyi anlatıyor. Bu anıları dinlerken yeryüzündeki canlılar arasında en yüksek mertebeye ulaşmış olan insanoğlunun bu kadar acımasız olabileceğini aklım almıyor.

Mezuniyet çalışmamda yardımlarını esirgemeyen ve sorularıma büyük bir hevesle bıkip usanmadan cevap veren başta Yakın Doğu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Z) pç. Dr. Bülent Yorulmaz Bey'e, babam Tanıt Burçaklı'ya, dedem ve ninytn. Mehmet-Sıdika Burçaklı'ya ve komşularımız Hasan-Servet Miralcı'yı avdhalam Selma Sıtkı'ya teşekkür ederim.

Gaziköy, Haziran 2000

Sıdika Burçaklı

GİRİŞ

Kıbrıs Türk Toplumı bugünkü durumuna gelebilmek için büyük mücadeleler vermiştir. Bu mücadelenin en büyüğünde, Kıbrıs'ın kendilerine ait olduğunu iddia eden ve adayı Yunanistan'a bağlamak için ellerinden gelen herşeyi yapan Rum Toplumuna yapmıştır.

1 Nisan 1955 tarihinde E.O.K.A'nın kurulmasıyla Rumlar Kıbrıs'ta terör yolunu açmış oldular. Rumların 1955 yılından 1958 yılına kadar gerçekleştirdiği cizamaçlı hareketleri 1958'den sonra egleme dönerek, kanlı soykırım başlatmış oluyordu.

1958 yılında Türk Mukavemet Teşkilatı'nın kurulması, Kıbrıs Türk Toplumunun özgürlük mücadelesinde büyük bir rol oynamıştır. 1960 yılında kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti, Rumların tacizleri sonucu 1963'de yıkılmış ve 1974 yılına kadar tam 11 yıl soydaşlarımız gece gündüz demeden her türlü zorluğa ve işkenceye maruz kalmıştır.

20 Temmuz 1974 sabahı Anavatanımız Türkiye sayesinde nihayet özgürlüğe adım atılıp 14 Ağustos İkinci Barış Harekatiyle sınırlarımız çizildikten sonra, artık hiçbir Rum adını telaffuz etmek istememiştir.

Bizler o günleri görmedik ve yaşamadık. Biz barışın ve özgürlüğün olduğu bir ülkede doğduk ve büyüdük. Top ve kurşun sesleri duymadık. Korku içerisinde günlerimiz geçmedi aç susuz kalmadık.

Geçmişimizi iyi bilelim ve bu günlere kolay gelinmediğini her zaman aklımızda tutalım ki; her günümüzü kendimiz ve devletimiz için daha refah ve güzel günlere taşıyabilelim. Yazımı Vigtor Hugo'nun şu sözüyle bitirmek istiyorum.

Hayatta en çok iki şeye önem veririm. Biri aşkım, diğeri özgürlüğüm. Aşkım için herşeyimi feda edebilirim ama özgürlüğüm için aşkımı bile feda edebilirim.

1958 YILI ANILARI

İngiliz askerleri 23 Mayıs 1958 günü Gaziköylü Hilmi Yusuf ve İbrahim Yusuf adlı iki kardeşi ,E.O.K.A. 'cılarının silahlarını çaldıkları için tutukladılar ve onları cipe koyarak Vadili Polisi'ne götürdüler. E.O.K.A.'cılar , Vadili'den Magosa'ya giden İngiliz askerlerinin ve iki kardeşin bulunduğu cipe ateş açtılar. Bu iki kardeşten biri, başına isabet eden kurşun sonucu öldü diğeri ise kurtuldu.Yolda ölen kardeşin cenazesi, ertesi gün köye getirilerek gömüldü.. Üç gün sonra yani Cumartesi günü akşam saat yediye doğru , aniden kahvehanenin önünde oturan Rumlara at-ş>açıldı.Ateş açanların Türkler olduğunu anlayan Rumlar , Türklere baskın yapmayı kararlaştırırlar..

O akşam Ornuta'da Cin Hasan dediğimiz bir kişinin kızı, Lefkoşalı bir oto elektrikçisi ile evleniyordu. O düğüne 'bisiWetimleben de gittim. Çok geçmeden sofralar hazırlandı ve düğün başladı.. Nil-şırıya oturmadan , bazı gençlerle uzaktan düğün sahiplerini<s~yr~çliyordum. Bu arada düğün başladıktan bir saat sonra , yaklaşık 7:30-8:00 sularında , yine Ornuta'da ikamet eden düğün sahibinin; amcası masada oturuyordu ve beni yanına çağırarak "Hanımına git söyle evdeki yarım şişe beyaz kapaklı içkiyi versin sana da getir."dedi.Ben de eve gidip içkiyi getirdim ve masaya koydum. Bana da içki içmemi teklif etti fakat ben içki içmediğimi söyleyerek teklifini reddettim ve tekrar arkadaşlarımın yanına gittim.Bu arada düğün devam ederken biri "Köyde yangın çıktı." diye bağırmaya başladı.Bu

yangını biz de gördük.Ben Hasan Miralay ,Arif Şaban ve Celal Hasan'la birlikte bisiklete binerek köye gittim.Köye girerken ben en öndeydim . Köyün girişinde Rum askerlerinin dizili olduğunu gördüm ve gizlice onları geçip köye girdim.Diğer iki arkadaşım arkamdan köye girmelerini ve beni takip etmelerini söyledim.Ben bisikletimle köyün içine girmek istedim fakat orada bulunan bir adam köyün içinde Rumların olduğunu ve daha fazla ilerlemem gerektiğini söyledi.Ben de kötü bir olay olmasın diye durdum.Bulunduğumuz yerde bizden başka üç kişi daha vardıBurilardan... birisi de Ali Ekmekçi'ydı.Ali Ekmekçi aniden motoruna binerek yanımızdan ayrıldı ve köyün içine doğru gitti. O , köye girdiği zaman büyük bir gürültü çıktı ve havaya mavi renkte bir ateş yükseldi. Bizim yanımızda bulunanlardan birisi onu ,,önlemek için arkasından gitti ama yetişemedi.Bu olaydan sonra köyliilerin bazıları Aya'yadoğru kaçmaya başladı.Fakat biz köyden ayrılmayıp köyü korumaya çalıştık.Bazı Rumlar gelip demet yığınlarını yakmaya çalıştı , biz de onları demetleri kaldırdığımız çatallarla köyden kaçırdık.Gece saat onbire doğru Ornuta'dan köye bir konvoy geldi.Bu konvoyda İngiliz askerleri ile Türk komandoları birlikteydi.Konvoy köyün içine girdi ve Türk askerleri ile İngiliz askerleri aşağıya indiler .İngilizlerin aşağıya indiğini gören Rumlar kaçmaya başladılar. İngilizlerden birisi "Hold","İstamada", "Dur" diye bağırarak kaçmaması için onları uyardı.Fakat onların İngiliz askerlerini dinlemeyerek kaçmaya

alışmaları üzerlerine ateş açılmasına neden oldu.Açılan ateş sonucu iki Rum yere yığıldı bir tanesi de duvara çıkmaya çalışırken yaralanıp yere düştü.Ben ve arkadaşım Ali Dayı'nım ne durumda olduğuna bakmak için bulunduğu yere gittik fakat onun ls ile karşılaştık.Ali Dayı'yı o durumda görünce bütün dünya başıma yıkılmıştı.

İř fanellası ile geç vakkitten sonra olay yerine gelen Dr.Fazıl Küçük orada bulunanlara olay hakkında sorular sorarak araştırma yaptı.Ben de ona tüm bildiklerimi Elnlatı:J.m.Ertgn /1:U"J.ř gücü köyü rfi idareye koydu.Ayrı ayrı Türklerin ifadelerini aldı.i.İki üç gün süren rfi idareden sonra aynı şekil yaşamaya devam ettik.

O geceden sonra Afanya olan köyümüzün ismi Gaziköy olarak deęiřtirildi.

HASAN MİRALAY (63)

GAZİKÖY

27 Ocak 1958 tarihinde gösteri yapmak amacıyla Lefkoşa'ya gittim . Gösteri yapmamızın sebebi "Ya Taksim Ya Ölüm" sloganının geçerli olmasıydı.

Benimle birlikte Hazım Remzi ve pek çok Türk halkı gösteriye katılmıştı.Hep birlikte , Gime Kapısı'ndan Atatürk Meydanı'na yürüyorduk. Aniden arkamızdan boru çalarak İngiliz askerleri geldi. Ben onları görünce yoldan çekilerek kaldırıma çıktım. Ciplerle arkamızdan gelen İngiliz polislerini gören halk onların yolunu kesti. Yolda duran halkın arasına giren polisler , q ka.lqpa.lığ1Jiçinde bulunan iki Türk'ü bastılar ve çabucak oradan ayrıldılar.Biz ise onlara karşı koyamadığımız için , arkalarından şişe , taş atmakla yetindik .

MEHMET BURÇAKLI (76)

GAZİKÖY

1959 < YILI ANILARI

1959 yılında hanımım doğum yaptığı için Lefkoşa'daki kayın validemin yanında kalıyorduk. Sabah kalktığım zaman kahvaltıda yemeğe ekmek almak için evin yanındaki fırına gittim.O dönem Lefkoşa'da örfi idare vardı ve hiç kimse sokağa çıkamıyordu. Benim sokağa çıktığım sırada İngiliz askerleri de devriyeye çıkmıştı.. Bu arada askerlerin geldiğini gören halk kaçtı , ben ise yakalandım. Beni yakalayarak , geldikleri cipin içine sokmaya çalışıyorlardı. Dışarıdaki gürültülerden şüphelenen hanımım , beni yakaladıklarını anlayıp kapının önüne koştu.Az çok bildiği İngilizce ile onlara ,kibar bir şekilde durumu açıkladı ve beni serbest bırakmalarını rica etti. Karşılaştıkları bu kibar tavırla yaptıklarından utanan askerler , özür dileyerek beni serbest bıraktılar

MEHMET BURÇAKLI (76)

GAZİKÖY

1960 YILI ANILARI

1960 yılında Faik ismindeki oğlum aniden rahatsızlandı. O dönemde Rum Genel Hastahanesi vardı ve tedavi için oğlumu oraya götürdük. Onbeş gün hastahane kaldıktan sonra , hastalığın burada tedavisi olmadığını söyleyen doktorların tavsiyesi üzerine , oğlumun İngiltere'ye gitmesi kararlaştırılır. .

Oğlum , iki ay sonra hastahanenin baş hemşiresi ile İngiltere'ye giderek , başarılı bir ameliyat geçirir. İki aydan sonra hastahane vasıtasıyla Kıbrıs'a dönen oğlum , tekrar hastahaneye yatırıldı .:Ç)ğlumuzun Kıbrıs'a geldiği haberini alınca, onu almak için hastahaneye gittik ve oğlumuzla birlikte üç yıl boyunca yapılması gereken iğneleri de alarak oradan ayrıldık...

Bu arada Türklerin Rum tarafına geçmelerini engellemek için yollara Rumlar tarafından barikatlar kuruldu. Bu yüzden Türkler Rum tarafına geçmekte zorlanıyordu fakat bize , gizlice Rum hastahanesine girmemiz için izin verilmişti. Biz de yanımıza bir Rum kadını alarak gizlice hastahaneye gittik. İçeriye girmeden oğluma Türkçe konuşmamasını söyledim. Benim Rumcam iyi olduğu için orada bulunanlar Türk olduğumu anlamadılar ve içeriye girdik. Orada görevli Türk doktoru Orhan Bey'in de yardımlarıyla oğlum muayene edildi ve sağlık durumunun iyi olduğu söylendi. .

SIDIKA BURÇAKLI (72)

GAZİKÖY

1961 YILI ANILARI

1961 yılında köyümüz Gaziköy'de üç tane desteban vardı. Bunlardan ikisi Türk (Mustafa Burçaklı , Halil Ekmekçi) biri de Rum'du (Yorgo Gazanga) .1960 Cumhuriyeti kurulunca köy Rumları , işleri bakanı Yorgacis'i kışkırtarak Türk destebanlarından birinin görevden alınmasını istediler. Bunun üzerine bana , ikisinden birini görevden almam için işleri bakanlığından yazılı bir belge geldi. Ben de o dönemin cumhurbaşkanı olan Dr. Fazıl Küçük' e giderek meseleyi anlattım ve bana Yorgacis'le görüşmem için gün ayırarak oraya birlikte gidebileceğimizi söyledi.

Görüşme günü geldiğinde Dr. Fazıl Küçük'e , oradan da birlikte Yorgacis'in bulunduğu bakanlığa gittik. Ben, köy muhtarı olarak Yorgacis'le yalnız görüştim ve kendisine köyümüz kurulalı desteban sayısının iki Türk bir de Rum olduğunu söyledim. Ayrıca yirmi senelik bir destebanın işinden alınmasının da doğru olmayacağını belirttim.

Yorgacis kendisine yaptığım açıklamayı mantıklı buldu ve destebanın işine devam etmesini , işinden alınmayacağını söyledi. Ben de verdikleri kararın doğru olduğunu söyleyerek teşekkür ettim ve oradan ayrıldım.

MEHMET BURÇAKLI (76)

GAZİKÖY

1.963 YILI ANILARI

1963 olaylarından sonra köyümüz Gaziköy'e gelen telefon hattı Türk kesiminden geçiyordu. Bu hattın telleri bilinmeyen kişiler tarafından koparıldı. Bunun üzerine Rum muhtarı , Türklerin muhtarı olduğum için beni yanına çağırttı. Ben de sınıra gittim ve bu konu hakkında Rum muhtarı ile görüştim. Muhtar da bana telefon hatlarını , Rum teknisyenlerinin onaracağını söyledi fakat ben kabul etmedim ve ona "Türk kesimine giremezsiniz." dedim. Onlara bir teklif sunarak "Ben bu konu hakkında Türklerden görüşeceğim kişilerle görüşeyim , size gelip durumu bildireyim ve birlikte gidip bağlayalım." dedim. Bunun üzerine yetkili kişilerle görüşüp Rum muhtarına gittim. Oraya gittiğim zaman yabancı köylerden gelen kırk tane silahlı Rum askeri vardı ve bana "Telleri bağlamamıza izin vermezseniz , zorla geçip bağlayacağız." dediler. Ben de onlara, Türklerin kontrolü altında işlerini yapabileceklerini söyledim.

Rumlar , Türk tarafına geçen ve öğretmenlerin gözetimi altında iş yapan Rum teknisyenlerine karşılık beni rehin aldılar. Ayrıca Rum teknisyenlerine birşey olduğu takdirde beni öldüreceklerini söylediler. Beni bir Rum kahvesine götürdüler ve orada bana kahve ısmarladılar. Kahvede oturduğum bir saat boyunca , kaçmamam , için iki tane Rum askeri karşımda oturdu . Rum teknisyenleri işlerini

bitirip yanımıza geldikleri zaman muhtar da beni sınıra
kadar götürdü ve serbest bıraktı.

MEHMET BURÇAKLI (76)

GAZİKÖY

1963 K f ny  olayları döneminde köyümüze Rum polisleri musallat olup , köyden ge me e ba ladılar ve halk arasında huzursuzlu a neden oldular.O sırada evimizde mücahitler vardı.       evimiz böyle zamanlarda mevzi olarak kullanılıyordu. Bizler Türk halkı olarak Rumların Türk tarafına geçmelerini engellemek için, yol ağızlarına barikatlar kurmu tuk.Fakat Rum polisi bir bahane bularak yine Türk tarafına geçiyordu.Böyle bir günde ,evde hiçkimsenin haberi olmadan ,çok iyi Rumca konu abilen annem dışarı çıkararak Rumları Türk tarafına geçmemeleri için durdurdu.Kendi anlatmasına göre ,kibar bir şekilde bizim köy Rumlarıyla bir sorunumuz olmadığını, kendilerinin köyden geçmeleriyle huzursuzluk yarattıklarını ve ge memelerini istediğini söylemiş.Bu arada annemin dışarıda olduğunu bilmeyen mücahitler kapının önünde durdukları için Rum polislerine ateş etmeğe hazırlanıyordlardı.Komutanın,polislere ateş a ma a izin vermemesiyle, annemin de canı kurtulmuş oldu.Kıbn s'ta karma Türk köyü olarak Atatürk b st , ilk kez bizim köyde açıldı.A ılı a pek çok kişi yanında Sancaktar da katıldı.A abeyim o gün ,Rumlara ibret olsun diye "Kin" isimli şiiri okuyarak, orada bulunanlara çok duygulu anlar ya attı . Benim gibi orada bulunan herkesin gözlerinden ya lar akarak, kalplerinde Türklük duygusu kabardı.

SELMA SITKI (44)

GAZİKÖY

1963 olaylarında henüz yedi yaşımdaydım ve ilkokul ikinci sınıfa başlamıştım. Her günkü gibi o gün de okula gittim. Lefkoşa'dan gelen Ayten Hanım isimli öğretmenimizle derse başlamıştık. Şu anda 21 Aralık olaylarının başladığını nasıl haber aldığını anımsayamadığım öğretmenimizin, harmanlık dediğimiz yerlerin içinde koşarak anayola çıkıp evine gitmeye çalışması hatıralarım arasındadır. O günden sonra bizim hanayımız mücahitlere mevzi olmuştur. Pencereilerin içindeki kum torbalarını şimdiki gibi hatırlıyorum.

SELMA SITKI (44)

GAZİKÖY

1964 YILI ANILARI

1964 yılında , Aysozomono köyünden bazı kişiler su motorlarını işleten Rumların yanına giderek önce onları rahatsız ettiler sonra da vurdular.Bunun üzerine Rumlar da köye baskın yaptı.Bunun sonucunda Türklerden beş kişi öldü, altı kişi de yaralandı. Ölenlerin arasında dedem , amcam , eniştem , dayım ve on üç yaşındaki bir çocuk vardı. Gece , Barış Gücü gelerek Türklerle Rumların arasında çıkan çatışmayı durdurdu ve büyüklü küçüklü hepimizi bir yere topladı. Ayrıca yaralıları helikoptere bindirerek Lefkoşa'daki hastahaneye yolladı. Yaralılardan 1>iri , i dizinden yaralanan babam , diğeri ise sol kolunu kaybeden eniştemdi,

Sabahleyin köy halkının çoğu komşu köy olan Akıncılar köyüne göç etti.Biz köyden göç eden son aile olarak , iki kargışimle birlikte bir köylünün komyonuna bindik ve karşı köye geçtik ...Annem ise sahip olduğumuz iki hayvanı da alıp yürüyerek Akıncıçll'köyüne geçti.

AYŞE BÜYÜS:QGLU (46)

GAZİKÖY

1966>.. YILI ANILARI

Türk halkı , 9 Eylül 1966 günü eski ismi Arçoz olan Yiğitler köyünde, üzüm zamanı olduğu için , bağlarından mahsullerini topluyordu. Yine aynı köyün Rumlarından iki üç kişi ,köyün yukarısında bulunan Akdoğan dağından , bağlarından üzüm toplayan Türklere otomatik silahla tarama yaptı.Bu durum birkaç gün böyle devam etti.Ondan sonra milliyetçi olan Yalçıcı Yusuf isminde birisi yeğeni Mesut ile birlikte Rumların olduğu dağın bölgesine çıktılar. Yalçıcı Yusuf oradaki Rumlara ne yaptıklarını sorduğu zaman onlar da "Atış yapıyoruz." diye cevap verdiler:Yalçıcı Yusuf , "Niçin başka tarafa değil de Türklerin olduğu tarafa atış yapıyorsunuz ?" diye sorunca Rumlar da "Çünkü biz öyle istiyoruz." dedi.Rumların bu cevabı üzerine Yalçıcı Yusuf silahını çekti ve kendisine cevap veren Rum'a soytp;p:n.asını emretti. Onu iç çamaşırlarıyla bıraktı , orada bulunan Rumlarla birlikte silahlarını da alarak onları arabaya bindirdi V<:}.:}.{py~ geldiler. Adamı iç çamaşırlarıyla köyün orta yerinde indirdi ve! "Madem cesursun git de tekrar atış yap." diyerek Rum'un sil@ını aldı ve geri vermedi. Sadece kıyafetlerini geri alan Rum koşarak kaçtı ve köyde bulunan Barış Gücü'ne silahlarının Türkler tarafından alındığını şil<:ayef. etmeğe gitti. Barış Gücü "Silahınızın numarası kaçtır?" diye sorduğu zaman "Bilmiyorum." cevabını veren Rum'a "O zaman biz hiçbir şey yapamayız." diye karşılık verdi. Hiç beklemedikleri bu cevabı alan Rumlar ,Türklere baskın yapacaklarını ve silahlarını geri

alacaklarını söylediler. Bunu duyan Türkler de "Ne zaman isterseniz geliniz" diye onlara karşılık verdiler. Türkler korkmadıkları için Rumların tüm tehditlerine rağmen , hiçbir önlem almadan hayatlarına devam ettiler.

Bir süre sonra Rumlar , komşu Rum köylerinden olan İncirli ve başka bir köyden arkadaşlar alarak köye geldiler ve geceleyin kahveden dönen Yalçıcı Yusuf'u kaçırmaya kalkıştılar. Fakat tam kaçıracakları sırada , yoldan geçen kamyonun ışığı üzerlerine vurunca kaçırmayı başaramazlar. Yine aynı Rum mahallesinden bisikleti ile geçen Yalçıcı Yusuf a ateş açan Rumlar , onu bisikletinin üzerinde vurdular. Vücudunda yirmi-dört kurşun olan yaralı , Pergama'dan Dikelya'ya götürüldü . Ertesi güne kadar Yalçıcı Yusuf 'un yaralı olduğunu bilen ailesi ve Yiğitlerhalkı , YalçıcıYusufun ölüm haberini aldıkları zaman üzüntüye bmqıldular. Köye getirilen şehidin cenazesi , ertesi gün Lefkoşa'ya götürüldü.

Köy Barış. Qücü tarafından tekrar örfi idare edildikten sonra Yiğitler halkı "Bunu Rumların yanına bırakmayız ." diye bildiri yaptı. Barış Gücü kötü bir olay çıkmasın diye yirmidört saatlik örfi idareyi tekrar uzattı.Rumlar , bir gün sonra yani pazar günü Rum meyhanesinde yeyip içiyorlardı ve öldürülen Yalçıcı Yusufun şerefine kadeh kaldırıyorlardı.Bunu mevziden gören Türkler , bir samanlık penceresinden açılan ateş sonucu ölen Yalçıcı Yusufun nöbet tuttuğu silahı ile Rum meyhanesine

ateş açtılar. Meyhanede oturan ve bardak kaldıran Rumlardan birisi öldü , onun yanında oturan iki arkadaşı ise yarlandı. Bu olaylardan sonra örfi idare birkaç gün daha devam etti.Etraf köylerin Rumları yirmibeş otobüs ile Yiğitlerin etrafını sardılar ve Türklerle çatışmaya girdiler. Yiğitler köyünün Türklerine yardım etmek için komşu köylerden gelen Türk halkı ile birlik olan köylüler Rumları köyden atmayı başardılar.

SERVET MİRALAY (54)

GAZİKÖY

1966 yılının Haziran ayında , yaz tatilini geçirmek için annem ve kardeşlerimle birlikte köyümüz Gaziköy'den , Lefkoşa'daki büyükannemin yanına gidiyorduk.Yolda karşımıza çıkan Rumlar , önümüzü keserek otobüsü durdurdular.İçlerinden biri gelerek otobüs şoförüne , otobüsün yüzünü güneşe doğru çevirmesini söyler.Tam iki saat boyunca yüzümüz güneşe doğru durarak otobüsün içinde bekletildik.Bizleri teker teker sorguya çekmeye başlamışlardı.Ben ise can sıkıntısıyla elimdeki parayla oynarken , parayı yere düşürdüm .Çocuk aklımla başımıza gelecekleri düşünmeyip , Lefkoşa'ya parasız giderek ne yapacağımızı düşünüp, üzülüyordum.Bu arada çok iyi Rumca bilen annem Sıdika Burçaklı,kimlik kontrolü yapılırken onları utandıracak şekilde bir konuşma yaptı.Buna rağmen utanmayan Rumlar , bizi köye geri çevirtiler.Lefkoşa'ya gitmemize engel oluyorlar.Geri dönerken yolda Mora (İtalya) otobüsü ile karşılaştık.Onlar da Lefkoşa'ya gidiyorlardı.Fakat onlar bizim kadar şanslı değillerdi.Çünkü Rumlar pek çok yolcuğu esir almışlardı ve ayrıca bu yolcular arasında akrabamız olan Mustafa Mustafa da vardı.Onlara, bir hafta boyunca her türlü eziyeti yapan Rumlar ,onları hırpalanmış bir şekilde serbest bırakırlar.Mustafa dayımızın yediği dayaklar onun kalp hastası ve şeker hastası olmasına sebep oldu.

SELMA SITKI (44)

GAZİKÖY

1970 YILI ANILARI

1970 yılında lise son sınıftaydım ve hem öğrencilik hem de vatani görevim olan mücahitlik yapıyordum. Köyümüz Gaziköy , Meriç taburuna bağlıydı. Komutanımız ise herkesin kendisinden çok korktuğu sert bir adam olan Yüzbaşı Azmi Bey'di. Köyümüz karma bir köydü ve köyün ortasından geçen ana yol köyü ikiye ayırıyordu. Köyümüzde yetmiş tane mücahit vardı. Ben mücahitliğimi , o zamanlar kırbekçisi olan altmışbeş yaşındaki Halil Ekmekçi ile yapıyordum. Yaşım ise henüz onyediydi.

Bir akşam , saat 22:00 -01:00 arası nöbetteydim ve yanımda da Halil Dayı vardı. Ertesi gün ise en zor iki dersimin sınavı vardı. Ben o akşamki nöbetim sırasında elektirik direğinin ışığı altında ayaküstü derslerime çalışıyordum. Kendimi tamamen dersime verdiğim bir sırada aniden yanıma , kendisini sonradan fark ettiğim , Meriç'ten köyün mücahitlerini denetlemeye gelen Tabur Komutanı Azmi Yüzbaşı'nın geldiğini gördüm. Ben , kendisini geç farkettiğimden ve bana ceza vereceğini düşündüğümden dolayı çok korktum. Fakat aniden karşısında hazır olup ona selam durdum ve kendisine en güzel şekilde nöbetimin tekmilini verdim. O da bana "Aferin ,yavrum daima böyle çalışkan ve uyanık ol . Yarınlar sizindir evladım." dedi. Ben de ona en güzel ve en disiplinli selamımı vererek "Sağol komutanım." dedim. Bana güler yüzlü bir şekilde "İyi

akşamlar." değip yanımdan ayrıldı ve bana hiçbir ceza vermedi.
O akşamı mücahitlik yıllarımın en tatlı hatıralarından biri
olarak hatırlıyorum.

TARIK BURÇAKLI (47)

GAZİKÖY

1974

YILI ANILARI

1974 yılında , henüz 21 yaşında iken Ergazi'de polislik yapıyordum.. Ekmek parası kazanmak için Mesarya'dan Karpaz'ın bucaklarına kadar gittim. Halbuki Ege Ziraat Fakültesi'ni kazandım . Fakat kısmet olmadığı için gidemedim. Burada> kalmakla beni çok zor günlerin ve çok ağır hayat şartlarının beklediğini bilmiyordum.

20 Temmuz 1974 günü her taraf cayır cayır yanıyordu. Köyümüz dağlıktı ve çok geniş ovalan vardı.. Ovaların ve dağlık bölgelerin hemen hemen hepsi yanıyordu. Her tarafta silah sesleri < top is<::sleri vardı ve köyün üzerinden kurşunlar gelip geçiyordu. Bunun dışında Türk uçakları gökyüzünde belirmeğe başladı.. Bizler köy halkı olarak bu duruma alışkın olmadığımız için gözlerimizden hem sevinç hem de üzüntü göz yaşları akıyordu. Ertesi sabah saat dörtte köyümüze ikibin Rum askeri saldırı: r-dıl{öyümüz bu modern silahlı Rum askerine en fazla üç ..saat dayanabildi.. Köyde altmış tane mücahit vardı. Rum askerleri iç\saat sonra köye girdi ve Ergazi köyü beş tane şehit verdi . Pek çok arkadaşım da Rumların köyü basmaları sonucu yaralandı. Köyün içine Rumların girmesi ile ben üzerimdeki polis üniformasını değiştirip sivil bir kıyafet giydim. Tüm çabalarımıza rağmen Rumlara karşı direnemedik ve onlara teslim olduk.. Rumlar bizi bir traktör arabasına koydular . Ama ben arabaya binmeden önce ,bana Ergazi'de ikinci annelik eden ve çok yakın aile dostumuz olan Tevhide

Teyze'nin üzerine sarıldım ve ona "Hakkını helal et ,
köydeki anacığma da hakkını helal etmesini söyle." dedim ve
kendimi tutamayarak hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım.

Rum askerleri toplam elli iki kişi olan bizleri traktör
arbasına koyun kuzu koyar gibi koydular ve yüz otuzdört
gün sürecek çileli esirlik günlerine doğru yola çıktık.

TARIK BURÇAKLI (47)

GAZİKÖY

14 Ağustos 1974 sabahı evimizde kalan mücahitlerden birisi ,
gü:p.eşi.clqğarken" Hadi güneş bugün de bizim için doğ." diye duasını
biti:rıny.clellürk uçaklarının komşu köy olan Paşaköy'de bütün gece
sığınak kazan Rumları bombalamaları unutulacak gibi
değildi.Havluda uyuyan kardeşimi, yatakla birlikte hemen içeri
çektik.Heyecan ve korku içinde ne olacağını beklerken köy
Rumlarının yavaş yavaş köyü terk ettiklerini görüyorduk. Öğlen saat
ikide önce bir top sesi duyduk,ardından da tankların köyden geçişi
başladı.Onların Türk mü Rum mu olduğunu birbirimize sorarken
bize deva:rılırnoralyeren ve tatile gelip köyde kısılan Erbil Abi diye
hitap ettiğimiz bir mücahit, bir ay boyunca damdan indirmedığımız
Türk bayrağını eline alıp , " Bunlar Türk'tüü , Türk tanklarıdır."
diyerek tarlalar içinde koşturmaya başladı.Biz de Erbil Abi'nin
wk.:a.sırıclarkoşmaya başladık. Bizi gören tanklar ve ardındaki yaya
askerler.o-ğüne*.kadar Rumların bizi yanına dahi yaklaştırmadığı -
bostanın içine/ da.ğıldılar.Bir bayram görüntüsündeki bu durum,
asker ve sivilini kılcal<laşması, ağlaması, su motorlarının işlemesi,
susuz askerlerin su içmesi hala daha hafızamda ilk günkü gibi
duruyor.Bu arada esir düşen Rumlardan ,Ergazi'de polislik yapan
ağabeyim Tarık Burçaklı'nın esir düştüğünü öğrendik ve sevincimiz
kursağımızda kaldı.Ama daha sonra, onun sağ salim kurtulduğunu
öğrenince hepimiz çok sevindik. Köyümüz Gaziköy'ün hiç bir kayıp
vermeden kurtulması bizim için ayrı bir gurur kaynağıydı.Köyümüze
gelen göçmenlerin yerleştirilmesi,onlara gösterdiğimiz ilgi, askerlere

yaptığımız yemekler, şimdiki ismi Ercan olan eski havaalanının
süpürülüp temizlenmesi harekattan sonra yaşanan güzellikler
ru-aşırıyla sayılabilir.

SELMA SITKI (44)

GAZİKÖY

15 Temmuz 1974 günü işimi bitirerek, elime bir yumak ve tığ alıp, tente işlemlerini öğrenmek için komşuya gittim. Radyo açık te11.teyi.işle:r~e1 flaş haber olarak Makaryos'a darbe yapıldığını ve Makary.gş'ıll. öldürüldüğünü duydum. Elimdeki işi toparlayıp eve döndü:p.ive haberleri takip ettim. Tüm köy halkıyla birlikte, Rum tarafında, çalışan köylülerin sağ salim dönmelerini bekledik. Köydeki mücahitlerimiz 15 Temrnuz'dan 20 Ternmuz'a kadar eldeki imkanlarla köyün şavpı:ı:ımasını yaptılar. Mevzilerden biri, her zaman olduğu gil:Ji. •pizjp::ıı eyj.ı:p.~di. Yazıldığı için bütün geceleri, yatak sanclalyeşi:ı:ı,cleŞE"Jı:ıLEü .ııuyEl.rakgeçiriyordum. 20 Temmuz sabahı saat altı sularında ,keçileri sağarken müzik dinlemek için yanımıza aldığımız radyodan, Rauf Raif Denktaş'ın ,harekatın başladığına dair yapmış olduğu tarihi konuşmayı ,ağlayarak dinledik. Rum bakkallar, üç gün süren birinci harekat sonrasında 14 Temmuz'a kadar olan günlerde , Ti.i:~ J:ıalkına yiyecek vermeyi kestiler. Bu yüzden el değirme11.i11.cıle<1:Jııgç;ıEl.y öğütüp ,hem bize hem de mücahitlere ekmek yaptığımızı b,iç p11.ıııı:p.am. Ayncauğday öğüttüğümüz değirmeni de şu an kendi evimde şaldıyorum.

SELMA SITKI (44)

GAZİKÖY

ŞAHİS ADLARI DİZİNİ

Ali Ekmekçi	6
Arif Şaban	6
Ayşe Büyükoğlu	21
Ayten	19
Azmi	28
Celal Hasan	6
Cin Hasan	5
Dr.Fazıl Küçük	7, 14
Erbil	33
Faik	12
Halil Ekmekçi	14,28
Hasan Miralay	6,7
Hazım Remzi	8
Hilmi Yusuf	5
İbrahim Yusuf	5
Makarios	35
Mehmet Burçaklı	8,10,14,17
Mesut	23
Mustafa Burçaklı	14
Mustafa Mustafa	26
Orhan	12
Rauf Raif Denктаş	35

Selma Sıtkı 18,19,25,34,35

Servet Miralay 25

Sıdika Burçaklı 12,26

Tarık Burçaklı 29,32,33

Tevhide 21

Yedigöller Yusuf ~3,24

Yorgacis 14

Yorgo Gazanga 14

YER ADLARI * DiztNi

Akdoğan	23
Akıncılar	21
Arpalık (Aysozomono)	21
Atatürk Meydanı	8
Beyannudu (Pergama)	24
Dikelya	24
Dilekkaya (Aya)	6
Ercan	34
Ergazi	31, 33
Gaziköy (Afarya)	5,14,16,26,28
Girne Kapısı	8
İncirli	24
İngiltere	12
Karpaz	31
Kıbrıs	12
Köfünye	18
Lefkoşa	8,10,19,21,24,26
Magosa	5
Meriç (Mora)	26 ,28
Mesarya	31
Omuta	5,6
Paşaköy	33

Rum Genel Hastahanesi 12

Vadili 5

Yiğitler (Arçoz) 23 ,24 ,25